

Urząd Miasta w Tomaszowie Mazowieckim

SPRAWOZDANIE
z realizacji
Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
na lata 2011-2013
za 2013 rok

Tomaszów Mazowiecki
Marzec 2014 roku

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2013 został przyjęty uchwałą Nr LXIV/542/2010 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 27 października 2010 r.

Cele:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele te były realizowane poprzez:

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadanie 1.1: Systematyczne zbieranie i analizowanie informacji na temat przebiegu wdrażania programu.

Celem monitorowania zjawiska przemocy w rodzinie jest zdobycie możliwie pełnego rozeznania co do kształtu i rozmiarów, jak również dynamiki zjawiska w skali lokalnej. Obejmowało ono trzy zasadnicze obszary zagadnień: rozmiary i charakter problemu przemocy w rodzinie, zinstytucjonalizowane reakcje społeczne (zasoby i działania - profilaktyka, pomoc społeczna, ściganie, karanie, pomoc dla ofiar i sprawców), lokalny kontekst kulturowy i społeczny, w jakim prowadzi się działania (postawy społeczne, wartości, podejścia).

Uchwycenie skali zjawiska przemocy domowej jest trudne z uwagi na specyfikę tego problemu społecznego. Ma ono charakter ukryty i drażliwy. Wiele ofiar przemocy domowej nie ujawnia problemu przez długi czas, często przez wiele lat. Rodzina stanowi jedną z najważniejszych wartości w życiu Polaków, co potwierdzają zarówno sondaże, jak i badania socjologiczne. Tym trudniej zwrócić się o pomoc do instytucji w sytuacji, gdy partner stosuje przemoc. Ujawnianie problemu utrudnia również współzależnienie ofiary (ofiara żyje w długotrwałym stresie spowodowanym zachowaniem osoby bliskiej i doświadcza braku skuteczności własnych działań

nakierowanych na rozwiązanie problemu przemocy) i zależność od sprawcy na wielu płaszczyznach: emocjonalnej, ekonomicznej, rodzicielskiej. Kolejne bariery stanowią: akceptacja przemocy domowej w środowisku lokalnym, przyzwolenie rodziny na przemoc, czy brak zaufania ofiar wobec służb pomocowych i skuteczności ich działania. Z uwagi na powyższe szacowanie skali zjawiska ma charakter orientacyjny.

Niniejszy monitoring powstał w oparciu o dane statystyczne pozyskane od niżej wymienionych podmiotów: Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Mazowieckim, Sądu Rejonowego, Prokuratury Rejonowej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Mazowieckim

		2011	2012	2013
	Liczba interwencji domowych ogółem	3924	2683	2946
1.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” według miejsca zamieszkania ofiary, w tym:	176	85	229
1.1	Miasto	135	77	152
1.2	Wieś	41	8	77
2.	Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej ogółem, w tym:	323	139	324
2.1	Kobiety	172	84	232
2.2	Mężczyźni	31	24	42
2.3	małoletni (łącznie)	120	31	50
3.	Liczba sprawców przemocy domowej ogółem, w tym:	176	85	229
3.1	Kobiety	9	9	13
3.2	Mężczyźni	136	76	214
3.3	Nieletni	1	0	2
4.	Liczba sprawców przemocy domowej zatrzymanych ogółem, w tym:	146	41	66
4.1	Kobiety	9	2	1
4.2	Mężczyźni	136	39	65
4.3	Nieletni	1	0	0
5.	Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu ogółem, w tym:	146	70	170
5.1	Kobiety	9	7	2
5.2	Mężczyźni	137	63	168
5.3	Nieletni	0	0	0

6.	Liczba sprawców przemocy domowej przewiezionych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia, w tym:	140	74	82
6.1	Kobiety	8	2	1
6.2	Mężczyźni	132	72	81
6.3	Nieletni	0	0	0
7.	Liczba dzieci przewiezionych do szpitala, placówki, oddanych pod opiekę osoby spokrewnionej	0	3	1

Prokuratura Rejonowa

W Prokuraturze Rejonowej w Tomaszowie Mazowieckim w 2013 roku zarejestrowano 281 spraw o przestępstwa popełnione na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego z artykułów związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie, w tym:

1.	Art. 157 k. k. („kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, trwający nie dłużej niż 7 dni...”)	110
2.	Art. 190 k.k. („kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona...”)	129
3.	Art. 191 k.k. („kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia...”)	10
4.	Art. 197 k.k. („kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego...”)	9
5.	Art. 207 k.k. {„kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności do sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan...”}	132
6.	Liczba wszczętych postępowań o w/w czyny	281
7.	Umorzenie postępowania w w/w sprawach	164
8.	Liczba spraw skierowanych do sądu	101

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim prowadził postępowania dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie w ramach następujących artykułów:

		2011	2013
1.	Art. 157 k. k. („kto powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, trwający nie dłużej niż 7 dni...”)		
1.1	kara bezwzględna pozbawienia wolności	0	3
1.2	Z warunkowym zawieszeniem kary	9	29
1.3	zakaz zbliżania	0	1
2.	Art. 190 k.k. („kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona...”)		
2.1	kara bezwzględna pozbawienia wolności	1	4
2.2	z warunkowym zawieszeniem kary	8	22
2.3	zakaz zbliżania	1	2
3.	Art. 191 k.k. („kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia...”)		
3.1	kara bezwzględna pozbawienia wolności	0	2
3.2	z warunkowym zawieszeniem kary	9	7
3.3	zakaz zbliżania	0	0
4.	Art. 197 k.k. („kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego...”)		
4.1	kara bezwzględna pozbawienia wolności	2	4
4.2	z warunkowym zawieszeniem kary	1	2
4.3	zakaz zbliżania	0	0
5.	Art. 207 k.k. („kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności do sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan...”)		
5.1	kara bezwzględna pozbawienia wolności	0	6
5.2	z warunkowym zawieszeniem kary	30	91
5.3	zakaz zbliżania	0	1
5.4	orzeczono obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	15	48
5.5	Zobowiązano do leczenia odwykowego	1	0
Łącznie dla wszystkich wymienionych art. k.k.			
1.	kary bezwzględnego pozbawienia wolności	3	19
2.	z warunkowym zawieszeniem wykonywania kary	57	151

3.	zakaz zbliżania	1	4
4.	zobowiązanie do leczenia odwykowego	1	0
5.	obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	15	48
6.	nakaz opuszczenia lokalu przez oskarżonego	0	0
7.	nakaz uczestnictwa oskarżonego w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie	0	0

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Jednym z Zespołów działających w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej jest Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy. W jego skład wchodzi czterech pracowników socjalnych. Pozostają oni w stałym kontakcie z terapeutą oraz radcą prawnym działającymi w Klubie Integracji Społecznej. Ponadto pracownicy socjalni w swojej codziennej pracy stale współpracują z Komendą Powiatową Policji, Szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w tym z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Poradniami Rodzinnymi i Specjalistycznymi, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Sekcja ta ma pod stałym nadzorem ok. 60 środowisk objętych stałym wsparciem materialnym oraz szeroko rozumianą pracą socjalną. Są to rodziny dysfunkcyjne pod wieloma aspektami, często wykluczone społecznie, nieporadne życiowo, niewydolne wychowawczo, wykazujące się niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Rodziny te bardzo często dotknięte są problemem przemocy domowej, gdzie zjawiskiem współistniejącym jest również uzależnienie od alkoholu. Środowiska objęte wsparciem tego Zespołu są systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych, którzy dokonują również częstych niezapowiedzianych wizyt kontrolnych.

Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy jest również grupą o charakterze interwencyjnym. Do sekcji tej sływa większość zgłoszeń, dotyczących niepokojących sygnałów w rodzinach. Miesięcznie do Zespołu wpływa ok. 15 zgłoszeń interwencyjnych, które wymagają szeregu działań (podjęcia współpracy z różnymi instytucjami oraz sporządzenia odpowiedniej dokumentacji). W 2013r. ze środowisk w których występowało zagrożenie życia lub zdrowia odebrano 8 dzieci z 7 rodzin, 6 zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczych, dwoje u najbliższej rodziny. Pracownicy socjalni z sekcji przemocy prowadzą także dokumentację

związaną z powoływaniem członków grup roboczych oraz procedurą *Niebieskiej Karty*. Składają zeznania oraz powoływani są jako świadkowie do uczestniczenia w postępowaniach sądowych.

Zespół ds. Przemocy realizuje procedurę Niebieskich Kart, uczestniczy w zebraniach grup roboczych, zajmuje się konkretnymi przypadkami przemocy, prowadzi dokumentację, organizuje wizyty kontrolne w środowiskach, prowadzi działania z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie jak również z osobą, co do której istnieje podejrzenie, iż stosuje przemoc. Z każdego spotkania sporządzany jest protokół, a także opracowywane są indywidualne plany pomocy w rodzinie z zaznaczeniem ról poszczególnych członków grupy roboczej. Miesięcznie prowadzony jest monitoring w ok. 70 środowiskach, w których została wdrożona procedura Niebieskiej Karty

L.p.	Podjęte działania	2012	2013
1	Liczba środowisk objętych comiesięcznym stałym wsparciem materialnym i w zakresie pracy socjalnej	86	60
2	Ilość działań interwencyjnych	97	120
3	Liczba odebranych ze środowisk dzieci	25	8
4	Liczba rodzin , którym odebrano dzieci	10	7
5	Liczba rodzin w których dzięki intensywnej pracy udało się uniknąć odebrania dzieci	9	12
6	Ilość sporządzonych Niebieskich Kart	149	171
7	Wnioski do Sądu Rodzinnego w sprawie zastosowania nadzoru kuratorskiego	31	34
8	Ilość zawartych kontraktów socjalnych	20	15
9	Liczba rodzin wyrażających chęć pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w rodzinie	1	6
10	Ilość prowadzonych mediacji rodzinnych z udziałem terapeuty zatrudnionego w MOPS	15	14
11	Ilość wyroków dot. eksmisji sprawcy w związku z Ustawą o Przeciwdziałaniu Przemocy	2	4
12	Liczba rodzin zabezpieczonych w hostelu przy ul. Żurawiej	2	1
13	Liczba Niebieskich Kart, w których koordynatorami byli pracownicy socjalni	144	167

Zespół ds. przeciwdziałania przemocą ponadto współorganizuje projekt MPiPS Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu - Edycja 2011-2015 i prowadzi nadzór nad 2 istniejącymi mieszkaniem chronionymi w których w chwili obecnej przebywają dwie rodziny.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tomaszowie Mazowieckim

W ramach pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tomaszowie Mazowieckim w 2013 roku 27 osób – ofiar przemocy w rodzinie, skierowano do grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy, do ośrodka pomocy psychologicznej w OIK, a także do stowarzyszeń. Ponadto członkowie Komisji zajmowali się 27 sprawami dotyczącymi procedury w sprawie zobowiązania się do leczenia odwykowego wobec sprawców przemocy.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych założyli 2 „Niebieskie Karty” (w roku 2012 – 5). Ponadto czynnie uczestniczyli w 49 grupach roboczych (w roku 2012 - 20).

W siedzibie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na ul. św. Antoniego 55 przez pięć dni w tygodniu działał punkt konsultacyjny, w którym pomocy udzielali specjaliści: prawnik i psycholog.

3. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.

Zadanie 3.1: Szkolenie osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocą na terenie miasta, w tym udział w konferencjach tematycznych i spotkaniach mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład systemu przeciwdziałania przemocą.

W 2013r. odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, w którego skład wchodzi obecnie 17 osób. Na spotkaniach omawiane były zagadnienia związane ze współpracą międzyinstytucjonalną w zakresie usprawnienia działań w ramach procedury Niebieskiej Karty. Członkowie Zespołu

Interdyscyplinarnego opracowali sposób postępowania wobec środowisk zagrożonych zjawiskiem przemocy, a niechętnych do współpracy bądź uchylających się od niej, polegający na monitorowaniu rodzin w godzinach popołudniowych i wieczornych przez inne służby, m. in. funkcjonariuszy KPP i kuratorów sądowych (w środowiskach objętych nadzorem lub dozorem kuratorskim) i dołączaniu sporządzonej z wizyty notatki urzędowej do akt sprawy. W miesiącu maju odbyło się szkolenie z zakresu pracy z ofiarą i sprawcą przemocy.

4. Działania interwencyjno-opiekuńcze i terapeutyczne oraz wspierające - psychologiczne, socjalne, prawne, edukacyjne i inne dla ofiar przemocy w rodzinie.

Zadanie 4.1: Współdziałanie środowisk miejskich i powiatowych, koordynacja działań podejmowanych w ramach istniejącego systemu, wymiana informacji.

W 2013 roku prowadzone były działania dotyczące zagadnienia przemocy w rodzinie w tomaszowskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

Placówka	Programy edukacyjne z problematyki przemocy	Liczba dzieci biorąca udział
Szkoła Podstawowa Nr 1	„Jak żyć z ludźmi”	779 uczniów
	„Bezpiecznie w domu, w szkole i na podwórku”	779 uczniów
Szkoła Podstawowa nr 12	"Zatrzymaj Przemoc"	220 uczniów
Zespół Szkół nr 4	"Jestem bezpieczny"	317
Zespół Szkół nr 8	"Przemoc wobec dzieci"	Uczniowie kl. II-V szkoły podstawowej
	Program profilaktyczny "Agresja"	wszyscy uczniowie
Gimnazjum Nr 3	Bezpieczna szkoła – Bezpieczny uczeń	420
Gimnazjum Nr 6	„Tydzień pomocy ofiarom przestępstw”	332

Na przełomie roku 2013 – 2014 psycholog z Klubu Integracji Społecznej rozpoczął cykl spotkań z młodzieżą szkół gimnazjalnych w ramach następujących programów: „Cyberprzemoc”, „Postawa asertywna”, „Prawidłowa komunikacja interpersonalna – uczeń, rodzic, nauczyciel”, „Etykieta dobrego zachowania”. Działania te prowadzone są z uczniami Gimnazjum Nr 2, Gimnazjum Nr 3 i Gimnazjum Nr 6.

Zadanie 4.2: Działania interwencyjne podejmowane przez Zespoły ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W 2013r na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego zostały sporządzone 171 Niebieskie Karty w tym 152 przez KPP, 11 przez MOPS, 2 przez MKRPA, 3 przez PCPR i 3 przez przedstawicieli instytucji oświatowych. W 167 przypadkach koordynatorami grup roboczych byli pracownicy socjalni MOPS, w 1 rodzinie dzielnicowy, w 3 pedagog szkolny. Odbyło się 597 posiedzeń grup roboczych. Zakończonych zostało 101 procedur Niebieskich Kart. Decyzję o zakończeniu działań w zakresie Procedury Niebieskiej Karty podejmuje grupa robocza, która sporządza protokół z posiedzenia i przekazuje go do akceptacji Przewodniczącemu Zespołu. Podmioty uczestniczące w spotkaniach otrzymują informację pisemną o zakończeniu Procedury. Podmiot wszczynający Procedurę Niebieskiej Karty informuje osobę, co do której istnieje podejrzenie, iż jest dotknięta przemocą w rodzinie o zakończeniu działań. Obecnie siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego znajduje się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Cekanowska 5. Na działalność Zespołu zostały przeznaczone dwa pomieszczenia, w tym jedno na spotkania grup roboczych. W miejscu tym odbywa się większość spotkań grup roboczych. W trakcie spotkań grup roboczych z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie sporządzane są indywidualne plany pomocy (druk formularza Niebieska Karta C). W ramach pracy socjalnej świadczona jest pomoc w formie rozmów wspierających, motywujących do podjęcia działań profilaktycznych ukazujących aspekty psychologiczne i konsekwencje prawne określonych zachowań bądź ich zaniechania.

Z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie członkowie grup roboczych podejmowali rozmowy dyscyplinujące do poprawy

zachowania, rozmowy profilaktyczno - ostrzegawcze mające na celu zapobieganie kolejnym niekorzystnym zachowaniom i podjęcia ze strony sprawcy przemocy działań naprawczych (druk formularza Niebieska Karta D).

W 2013r. odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, na których omówione zostały zagadnienia związane ze współpracą międzyinstytucjonalną w zakresie usprawnienia działań w ramach procedury Niebieskiej Karty. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego opracowali sposób postępowania wobec środowisk zagrożonych zjawiskiem przemocy, a niechętnych do współpracy bądź uchylających się od niej, polegający na monitorowaniu rodzin w godzinach popołudniowych i wieczornych przez inne służby, min. funkcjonariuszy KPP i kuratorów sądowych (w środowiskach objętych nadzorem lub dozorem kuratorskim) i dołączaniu sporządzonej z wizyty notatki urzędowej do akt sprawy.

W miesiącu sierpniu zostały podjęte starania zmierzające do utworzenia przy parafii św. Jadwigi Królowej Polski ul. Warszawska 75/81, grupy wsparcia dla osób doznających przemocy. Grupa ta funkcjonowała w okresie wrzesień 2013r. – styczeń 2014r. Obecnie została przeniesiona do MOPS. Spotkania odbywają się co dwa tygodnie we wtorki.

Zadanie 4.3: Współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki, ośrodki wsparcia.

W 2013 roku jedna rodzina skorzystała z noclegu w hostelu. Rodzina ta uzyskała pomoc od pracowników socjalnych oraz od psychologa.

Zadanie 4.4: Kierowanie osób do prawnika i psychologa działających w Klubie Integracji Społecznej.

W 2013 roku 873 osoby skorzystały z pomocy psychologa pracującego w Klubie Integracji Społecznej. Ponad połowa z nich dotyczyła zjawiska przemocy w rodzinie. W ramach Klubu Integracji Społecznej psycholog podejmował również interwencje z pracownikami socjalnymi, współpracował z asystentem rodzinnym oraz brał czynny udział w pracach grup roboczych.

W Klubie Integracji Społecznej udzielono również 577 porad prawnych, w ramach których objęto pomocą 167 osób. Porady dotyczyły m.in. zagadnienia przemocy.

Zadanie 4.5: Praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy.

Praca socjalna była podjęta wobec 60 rodzin doświadczających przemocy. Formy udzielenia pomocy: wsparcie finansowe, cykliczne wizyty w środowisku, wskazanie możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej lub prawnej, poradnictwo zawodowe i rodzinne, skierowanie dzieci do placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego, skierowanie do udziału w grupach samopomocowych lub wystąpienie z wnioskiem o poddanie się leczeniu odwykowemu.

5. Działania korekcyjno-edukacyjne kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Zadanie 5.1: Upowszechnianie działań korekcyjno - edukacyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie.

W 2013 roku Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim nie orzekł nakazu uczestnictwa oskarżonego w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

W dniu 18 grudnia 2013 roku Uchwałą Nr XLIV/428/2013 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego został przyjęty Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2016.